

De nye SEGES huldanbefalinger øger effektiviteten!

Camilla Kaae Højgaard, seniorkonsulent, Ernæring & Fodring

Porcus - Fokus 35 Vital-møde, Odense
15. marts 2022

STØTTET AF
Svineafgiftsfonden

SEGES
INNOVATION

Det skal I høre om

Fokus på huldstyring og vægtudvikling for høj produktivitet og lavt foderforbrug

Del I: Fokus på huld

- Baggrunden for de nye huld anbefalinger
- Nye kriterier for inddeling af søer på foderkurver ved fravænning
- Håndtering af gylte i forhold til nye rygspækanbefalinger
- Fodermanagement i drægtighedsstalden

Del II: Fokus på søer og gyltes vægtudvikling

- Vedligeholdelsesbehov
- Ensartede polte med rette vægt og huld
- Foderstyrke samt lysin og proteins betydning for vægtudvikling

SEGES
INNOVATION

Del I: Fokus på huld

Foto: Farmen

Rygspæktykkelse ved faring

Ny anbefaling

Ny anbefaling: 14-17 mm

Baggrunden for den nye rygspækanbefaling

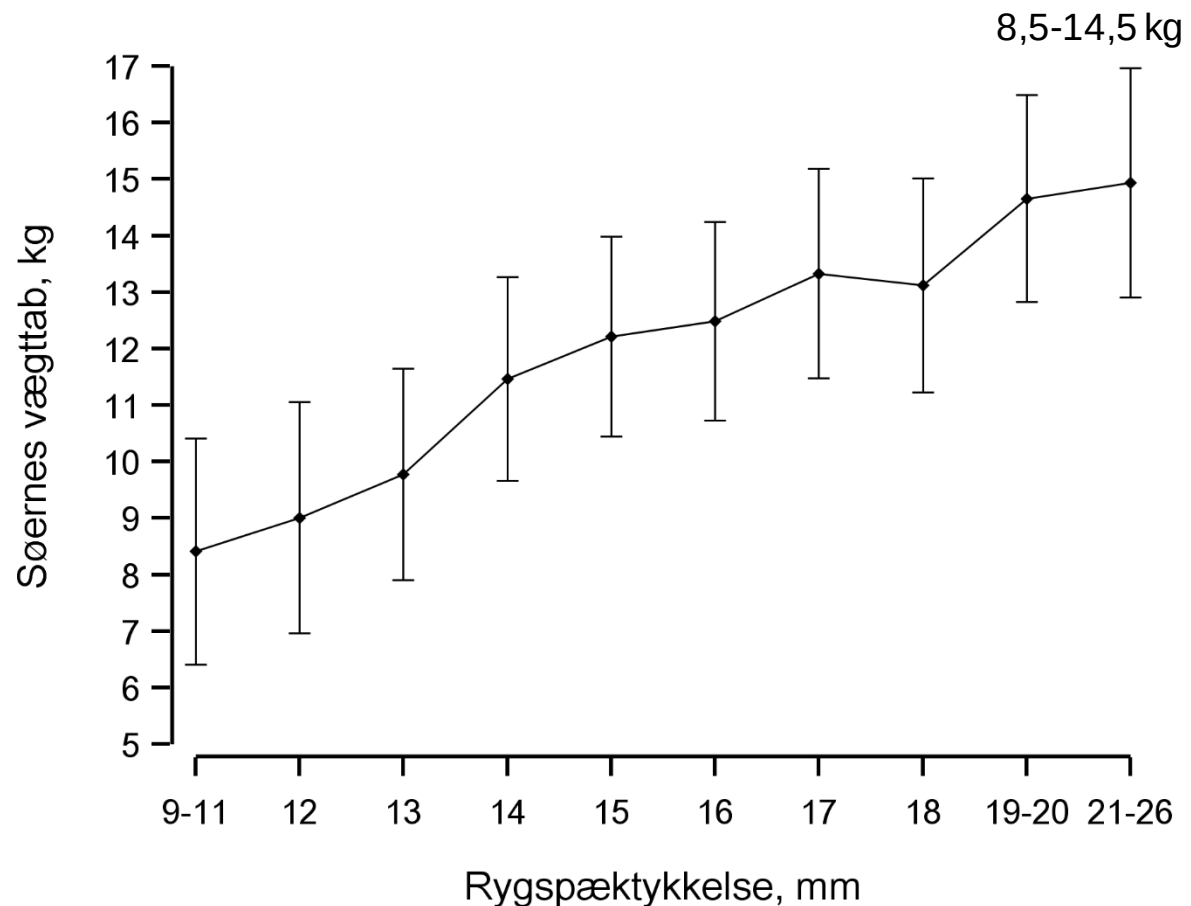
Tværgående dataanalyse omkring rygspæktykkelse ved faring

- Tværgående dataanalyse baseret på 8 afprøvninger – gennemført fra 2015 til 2021
- Opnå generel indsigt i, hvordan søerne har ydet når de havde en specifik rygspæktykkelse ved faring
- Data fra 3.900 søer og kuld
- 1.-5. kuldssøer

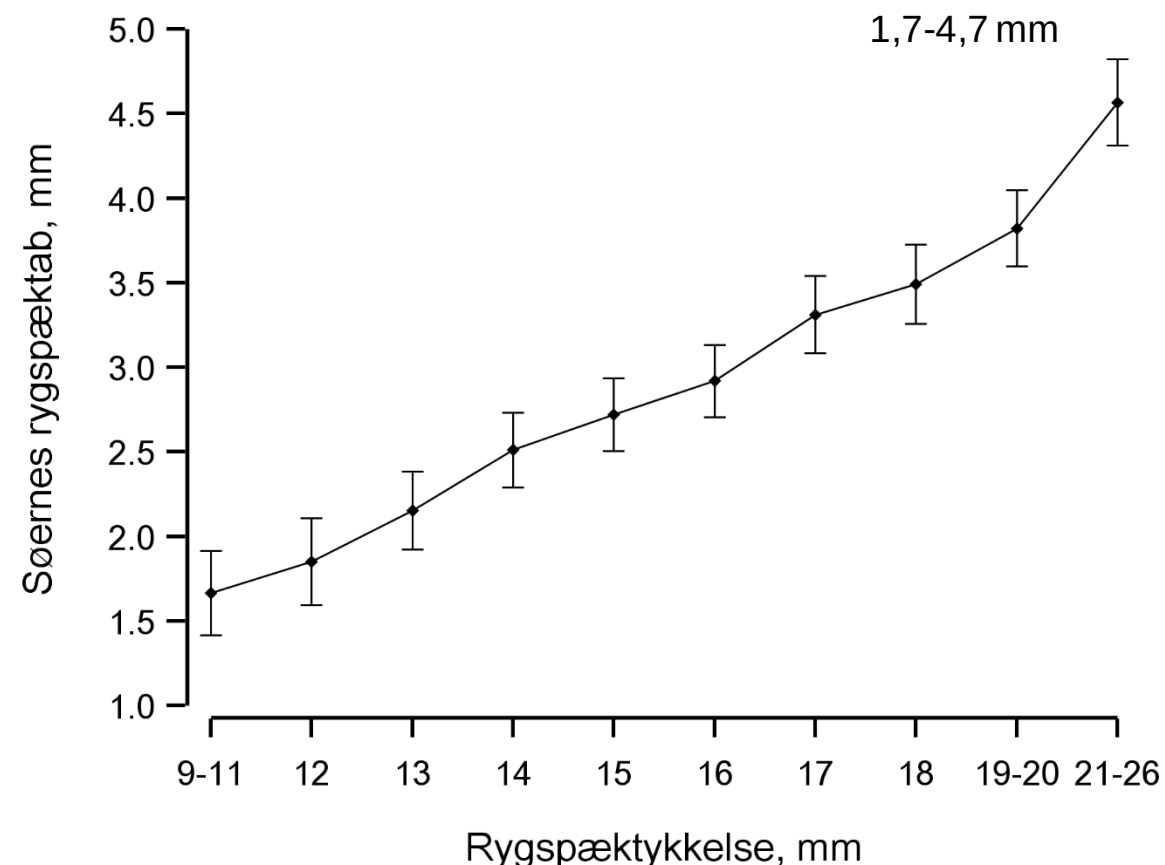
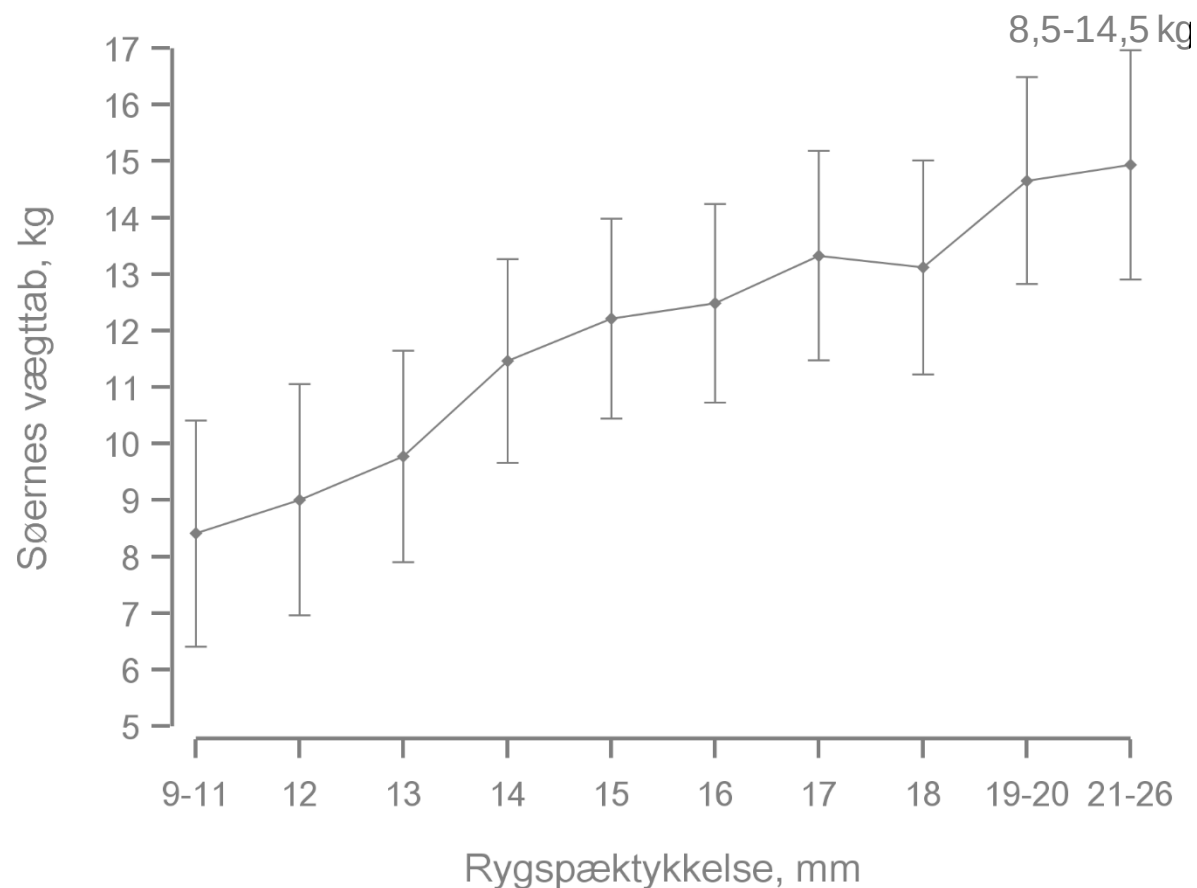
Søernes vægttab og rygspæktab i diegivningsperioden

Set i forhold til søernes rygspæktykkelse efter faring

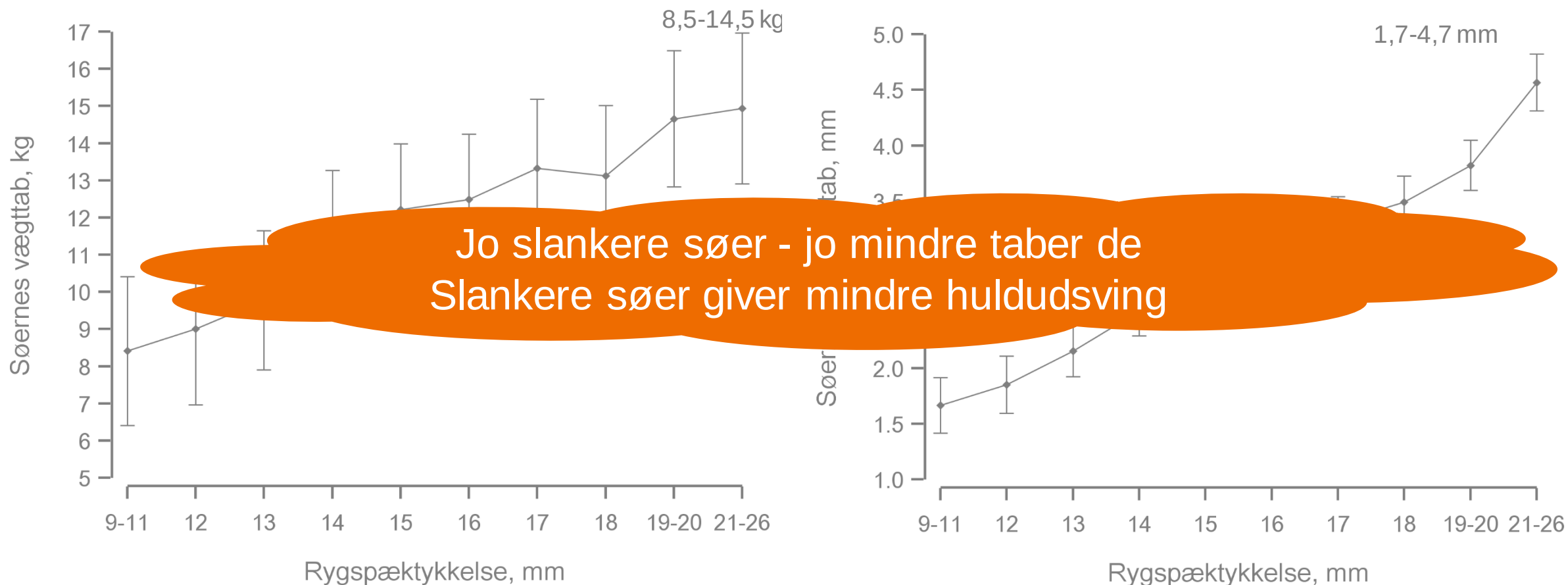
Søernes vægttab og rygspæktab i diegivningsperioden

Set i forhold til søernes rygspæktykkelse efter faring

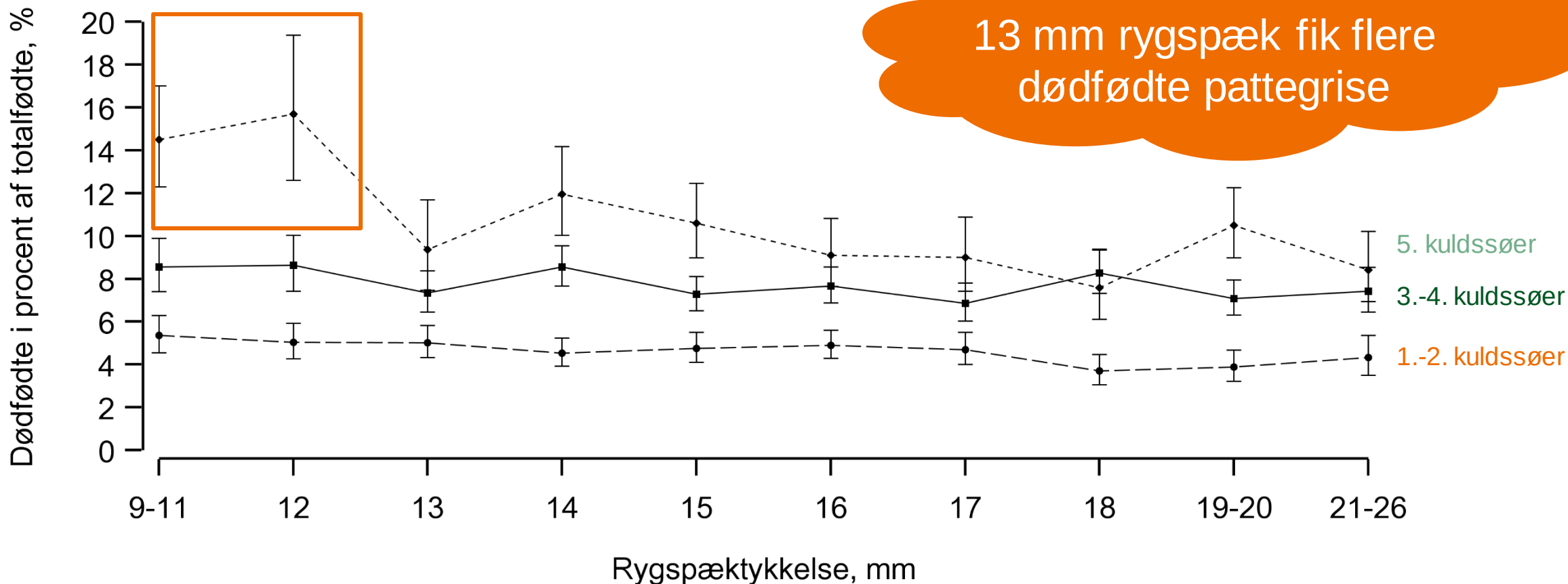
Søernes vægttab og rygspæktab i diegivningsperioden

Set i forhold til søernes rygspæktykkelse efter faring

Dødfødte grise

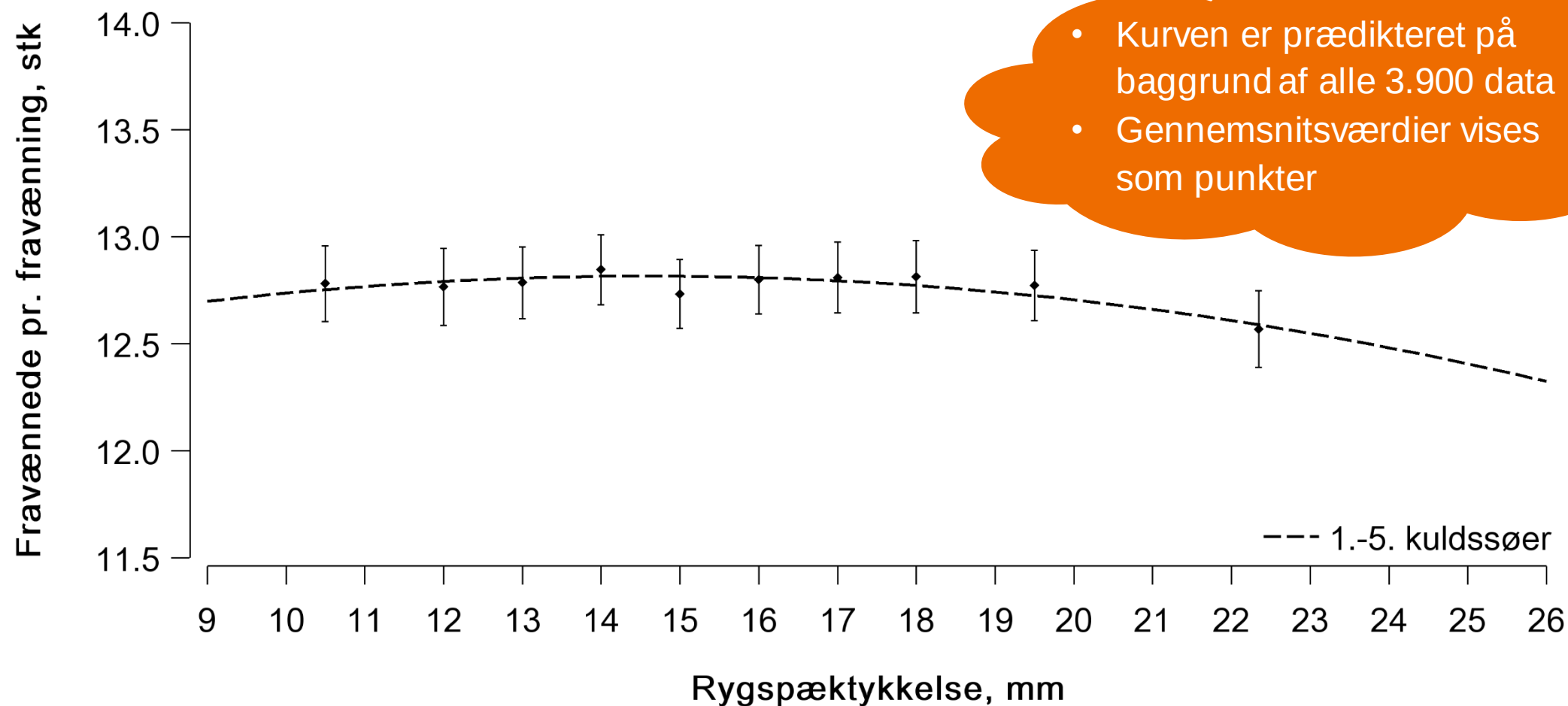
Set i forhold til søernes rygspæktykkelse efter faring

5. kuldssøer med under 13 mm rygspæk fik flere dødfødte pøttegrise

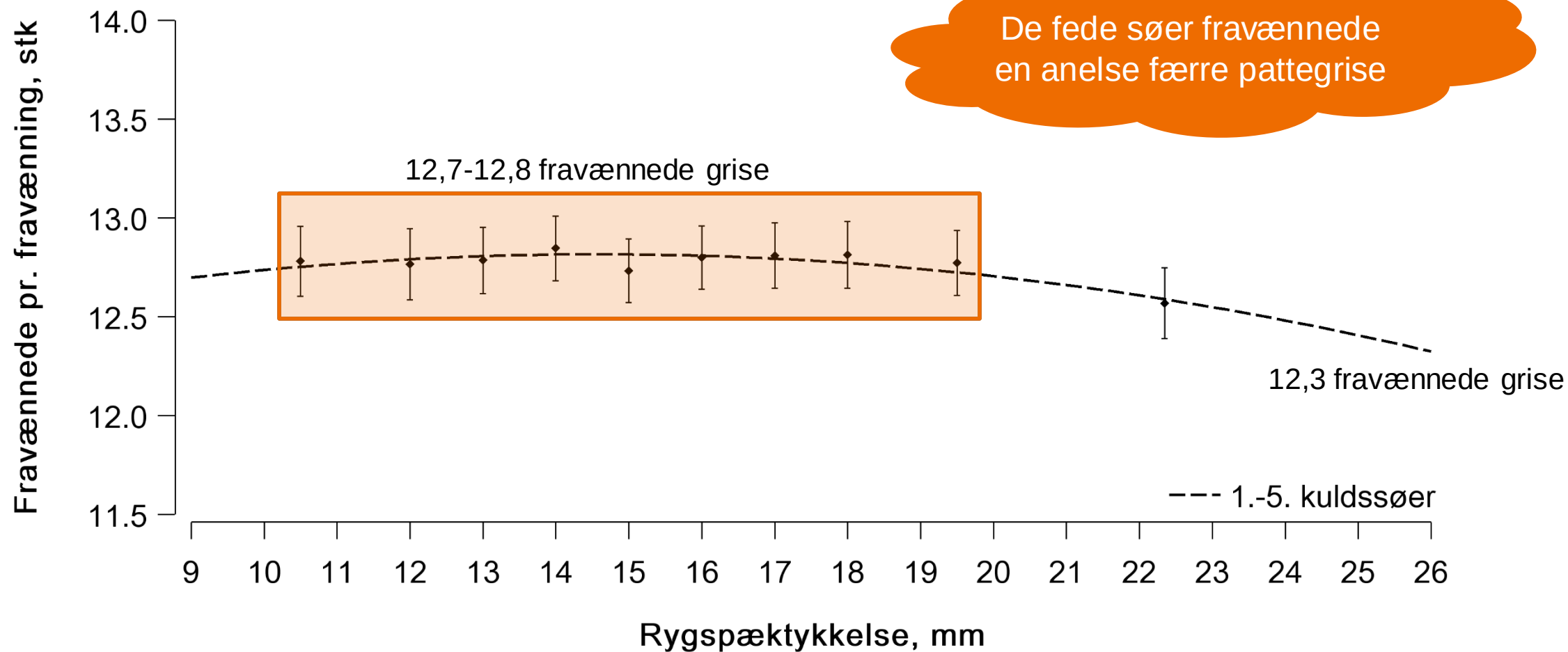
Fravænnede grise pr. fravænning

Set i forhold til søernes rygspæktykkelse efter faring

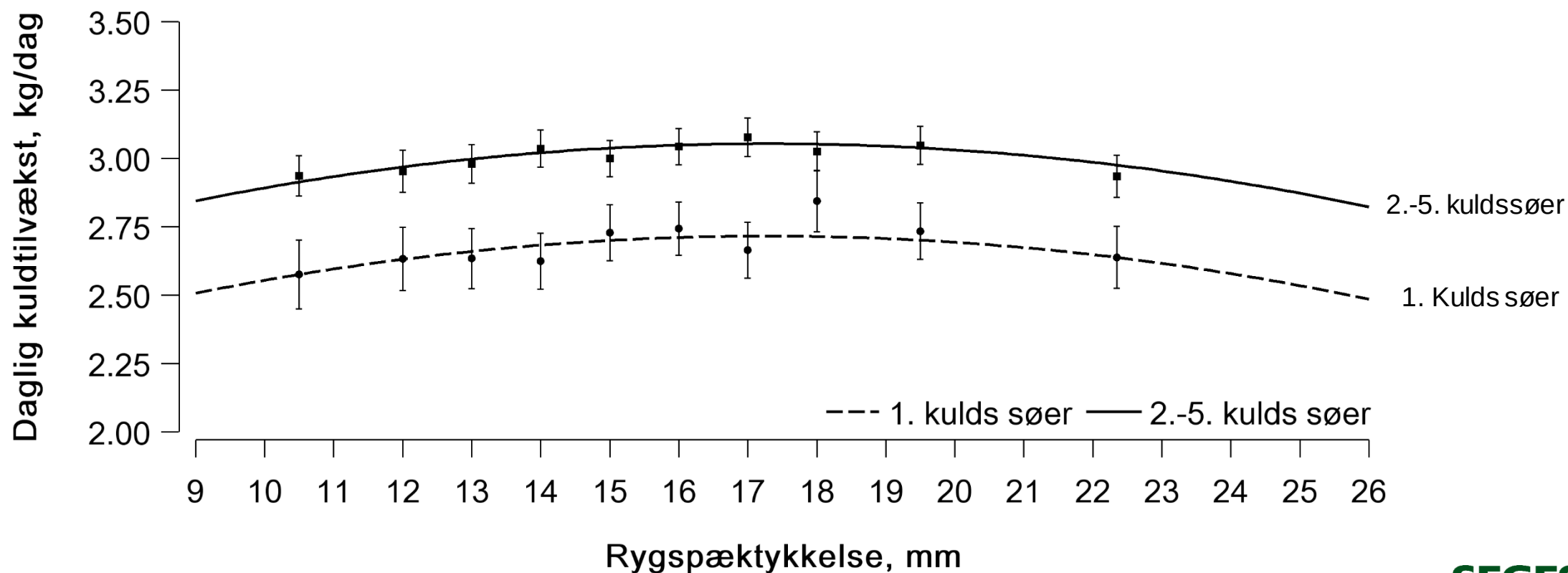
Fravænnede grise pr. fravænning

Set i forhold til søernes rygspæktykkelse efter faring

Gennemsnitlig daglig kuldtilvækst

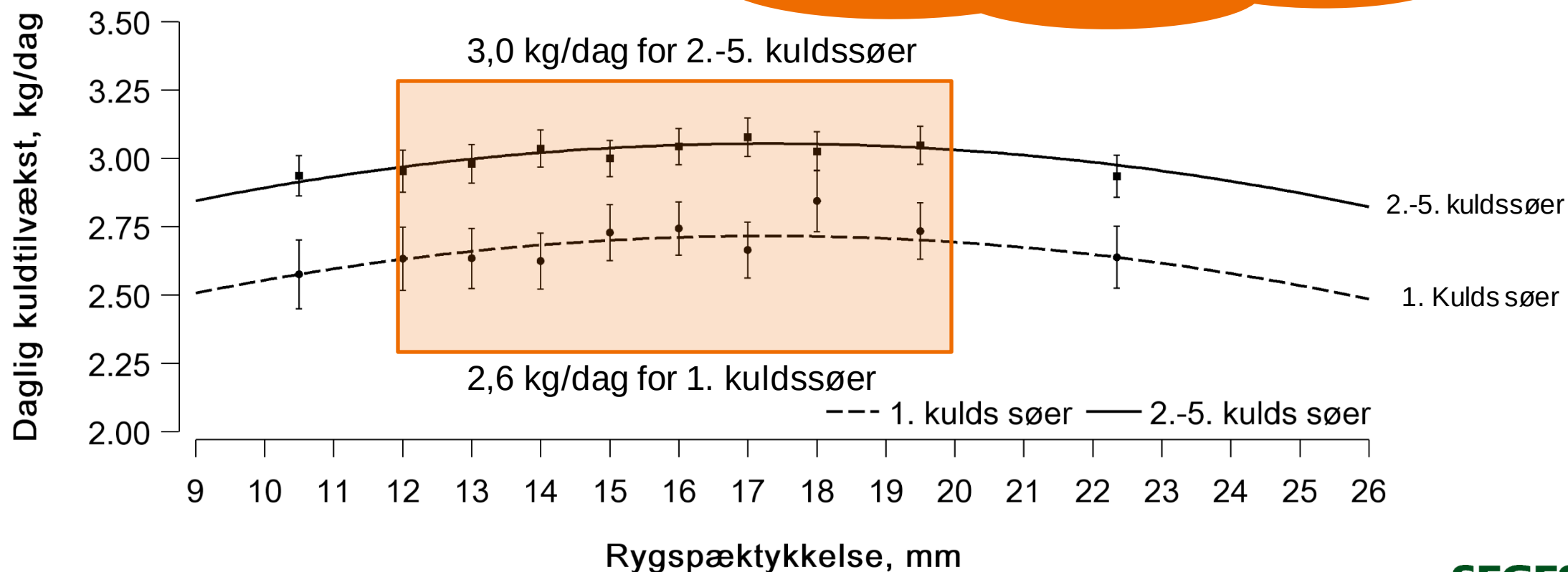
Set i forhold til søernes rygspæktykkelse efter faring

Gennemsnitlig daglig kuldtilvækst

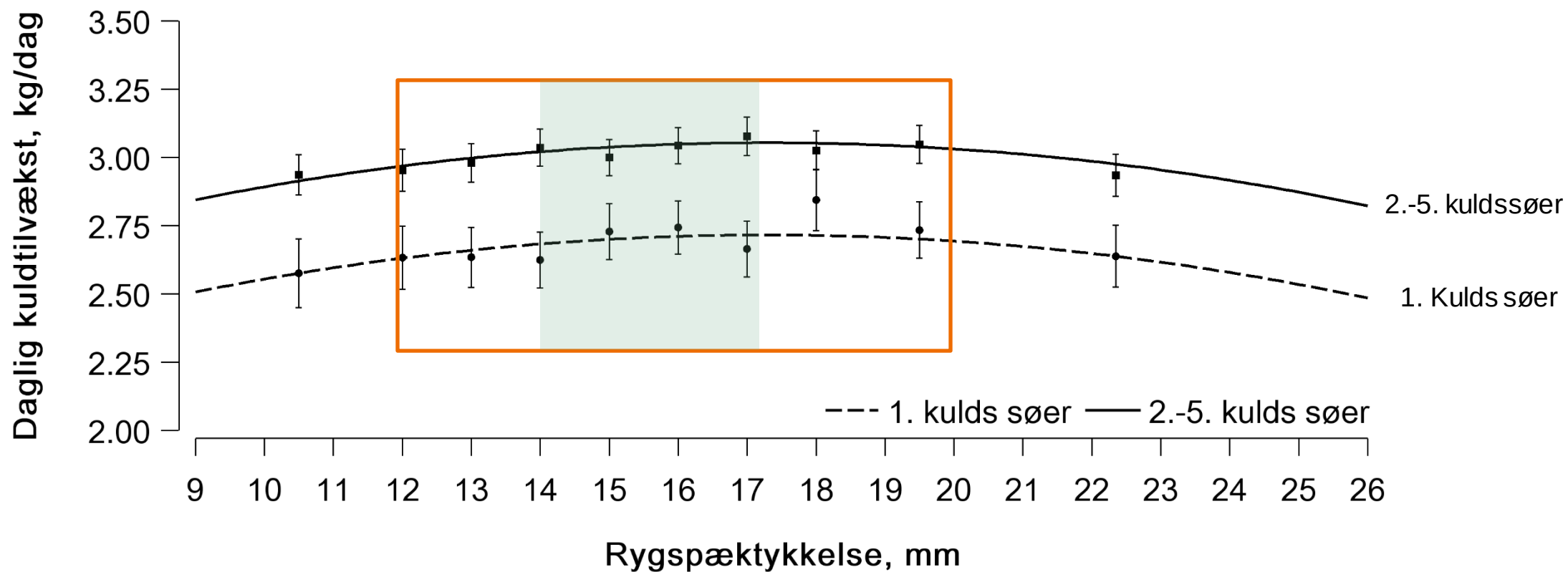
Set i forhold til søernes rygspæktykkelse efter faring

- Magre og fede søer havde en anelse ringere kuldtilvækst

Gennemsnitlig daglig kuldtilvækst

Set i forhold til søernes rygspæktykkelse efter faring

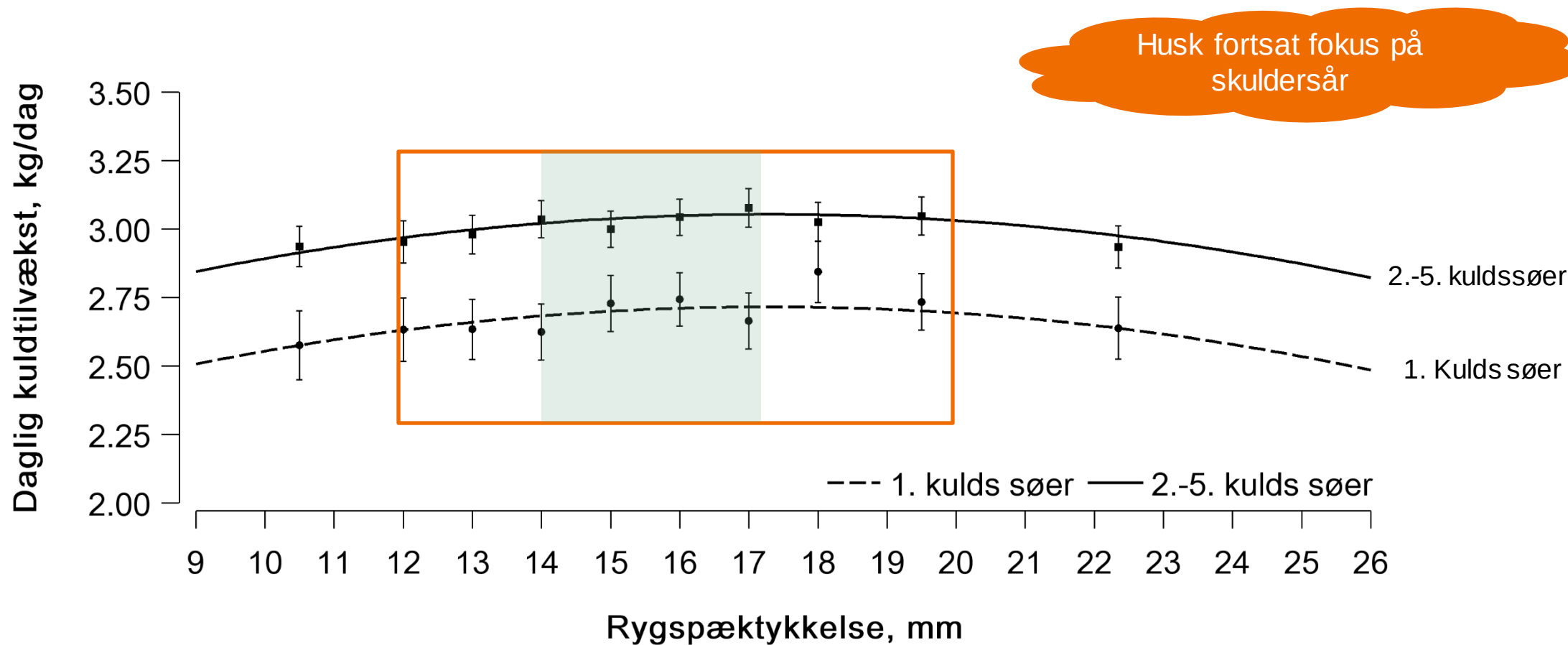

14-17 mm v faring

Gennemsnitlig daglig kuldtilvækst

Set i forhold til søernes rygspæktykkelse efter faring

14-17 mm v faring

Nye kriterier for inddeling af søer på foderkurver ved fravænning

Tilpasset så søerne kan ramme 14-17 mm rygspæk ved faring

Tidligere huldinddeling ved fravænning

Mager
 ≤ 12 mm

Middel
13-16 mm

Fed
 ≥ 17 mm

Ny huldinddeling ved fravænning

Mager
 ≤ 11 mm

Middel
12-14 mm

Fed
 ≥ 15 mm

Foderkurver til drægtige søer

Kun huldinddeling er ændret – ikke de anbefalede foderkurver

Rygspæk ved fravænning	Mager ≤ 11 mm	Middel 12-14 mm	Fed ≥ 15 mm
FEso pr. dag, dag 0-30	4,5	3,0	2,5
FEso pr. dag, dag 30-84	2,3 *	2,3	2,3
FEso pr. dag, dag 84-faring	3,5	3,5	3,5

* Givet, at søerne har minimum 13 mm rygspæk dag 30, ellers 3,5 FE pr. dag, dag 30-84

Foderkurver til drægtige søer

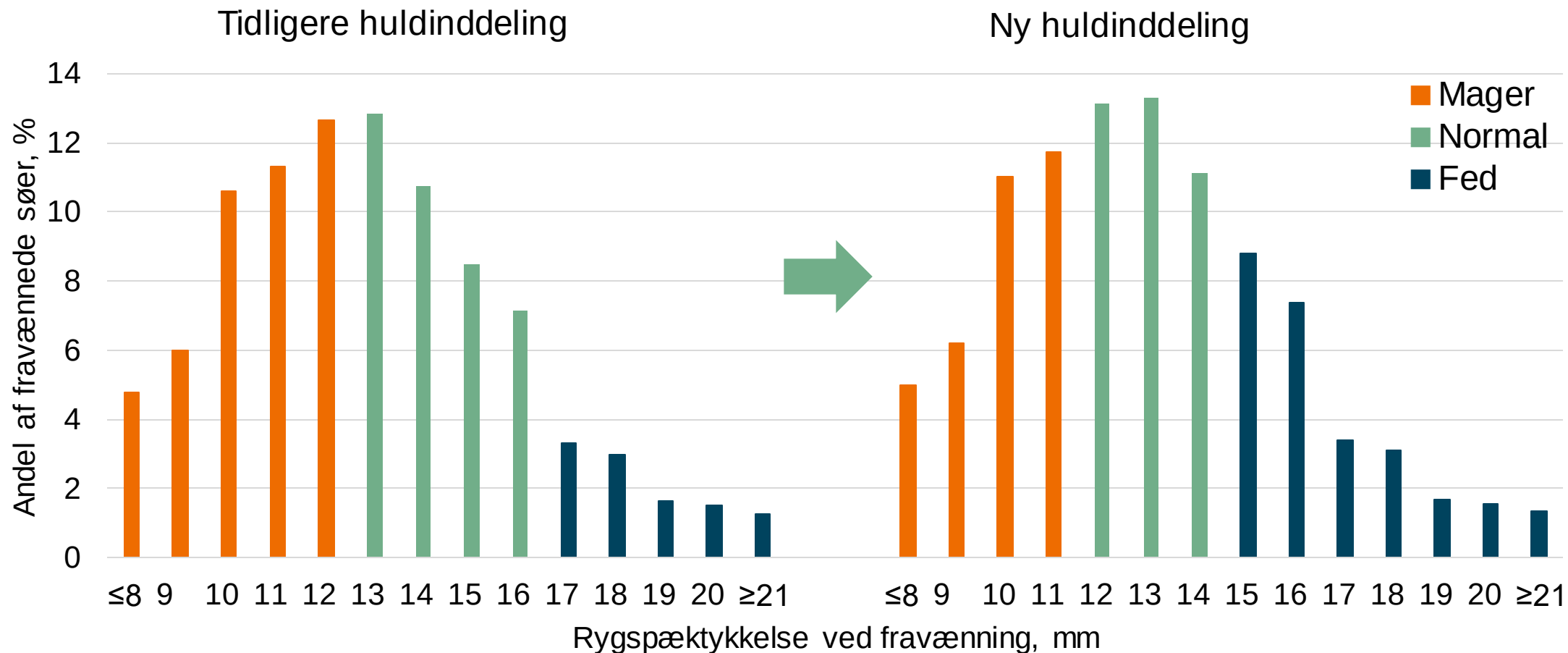
Kun huldinddeling er ændret – ikke de anbefalede foderkurver

Rygspæk ved fravænning	Mager ≤ 11 mm	Middel 12-14 mm	Fed ≥ 15 mm
FEso pr. dag, dag 0-30	4,5	3,0	2,5
FEso pr. dag, dag 30-84	2,3 *	2,3	2,3
FEso pr. dag, dag 84-faring	3,5	3,5	3,5
Reetableret rygspæk, i alt	~4-5 mm	~2-3 mm	~0-1 mm

* Givet, at søerne har minimum 13 mm rygspæk dag 30, ellers 3,5 FE pr. dag, dag 30-84

Huldinddeling af søer ved fravænning – i relation til foderbesparelse

Her ses effekten af den nye anbefaling baseret på 3.900 søer

Forventet besparelse på ~50-100 FEso pr. årssø

Håndtering af gylte i forhold til nye anbefalinger

Rygspæk og vægt må ikke stikke af i første drægtighed

Polte løbesi 2. brunst, 220-240 dage gamle når de vejer 140-160 kg og har 13-15 mm rygspæk

- Foderkurve dag 0-30
 - 2,2-2,4 FEso pr. dag alt efter størrelse
- Foderkurve dag 30-84 – afhænger af huld dag 30 (angivet i parentes)
 - Ønskes tæt på nultilvækst (16-17 mm): 2,0-2,1 FEso pr. dag
 - Ønskes moderat tilvækst + rygspæk (14-15 mm): 2,3 FEso pr. dag
 - Lille og mager ved løbning (10-13 mm): 2,5-2,7 FEso pr. dag
- Foderkurve dag 84 til faring
 - 3,5 FEso pr. dag

Foto: DanBred®

Implementering af optimal fodermanagement kræver indsigt

Forskellige staldsystemer kræver individuelle løsninger

Løbe-kontrolstald med 1 boks pr. so

Opboksning første 28 dage tilladt i stalde bygget før 2015

Tørfodring: Individuel foderkurver og reetablering af huld

Vådfodring: Foderkurve pr. ventil; Reetablering af huld pr. ventil; Ens søer ved hver ventil

Gulvfodring/vådfodring i langkrybbe

Antal stier pr. hold er afgørende for sortering af søer (unge og gamle; fede, normale, magre)

De fede/snu søer er største udfordring ⇒ strategi for håndtering, fx tage dem ud

En ædeboks pr. so/Opti-stier – lås stier ved fodring

Opboksning første 28 dage tilladt i stalde bygget før 2015

Tørfodring: Ekstra foder (1,5 kg) til magre søer – marker de magre søer med én farve

Vådfodring: Ekstra foder (1,5 kg) til magre søer – marker de magre søer med én farve

ESF

Valgfrit antal foderkurver

Mulighed for at skifte kurve for den enkelte so

Implementering af optimal fodermanagement kræver indsigt

Forskellige staldsystemer kræver individuelle løsninger

Konklusion

Anbefalingen er 14-17 mm rygspæk ved faring for alle kuldnumre

- Maksimal produktivitet og lavere foderforbrug → høj effektivitet
- Færre søer med meget stort tab af vægt og rygspæk → mindre huldudsving
- Der spares 20-25 FEso for hver mm rygspæk der ikke skal reetableres

Del II: Fokus på søer og gyltes vægtudvikling

Foto: Rasmus Bendix, Bendix Production

SEGES
INNOVATION

Hvorfor reagerer to søer ikke ens på den samme mængde foder?

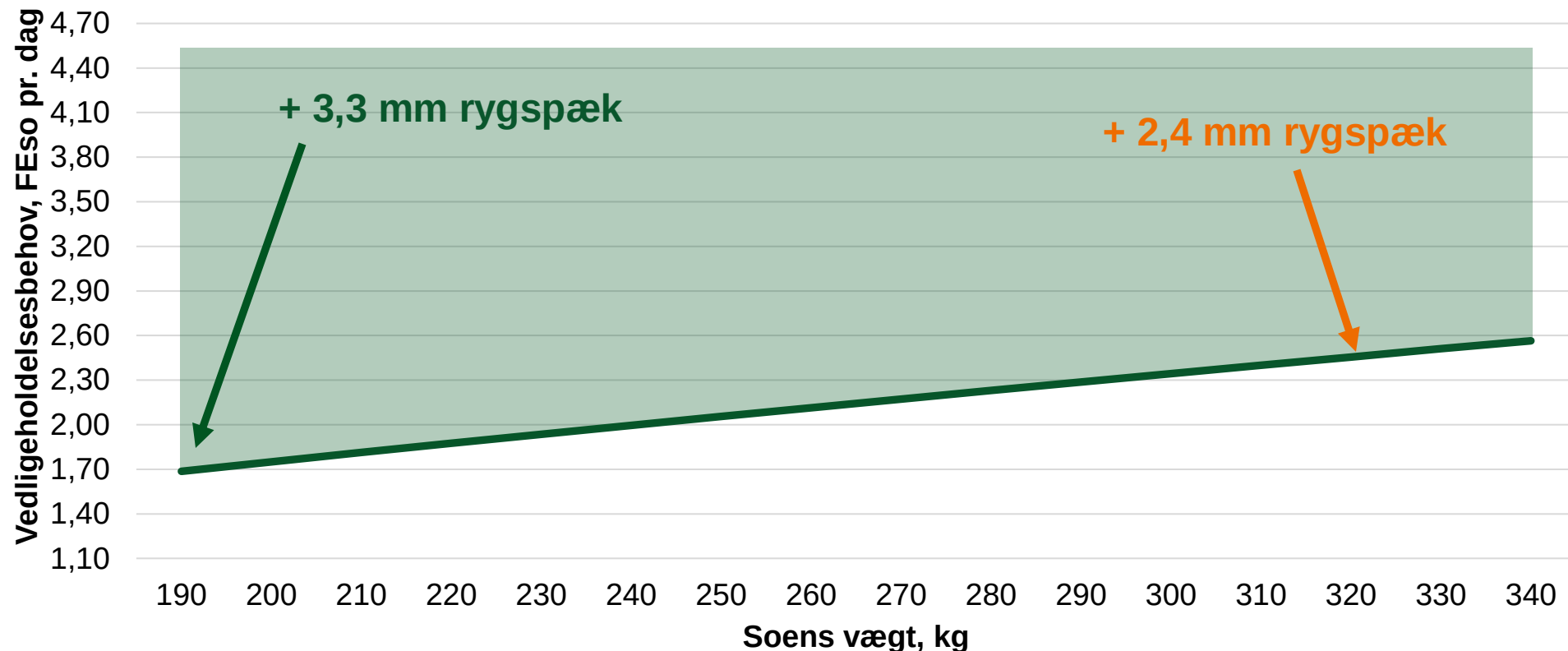
Vedligeholdelsesbehov $\approx$ tomgang
En vis mængde diesel kræves –
afhængig af bilens størrelse

Ydelse (tilvækst, rygspæk,
fostervækst, mælkeproduktion)
fås fra foder ud over vedligehold

Hvad får soen ud af 4,5 FEso pr. dag (dag 0-30)

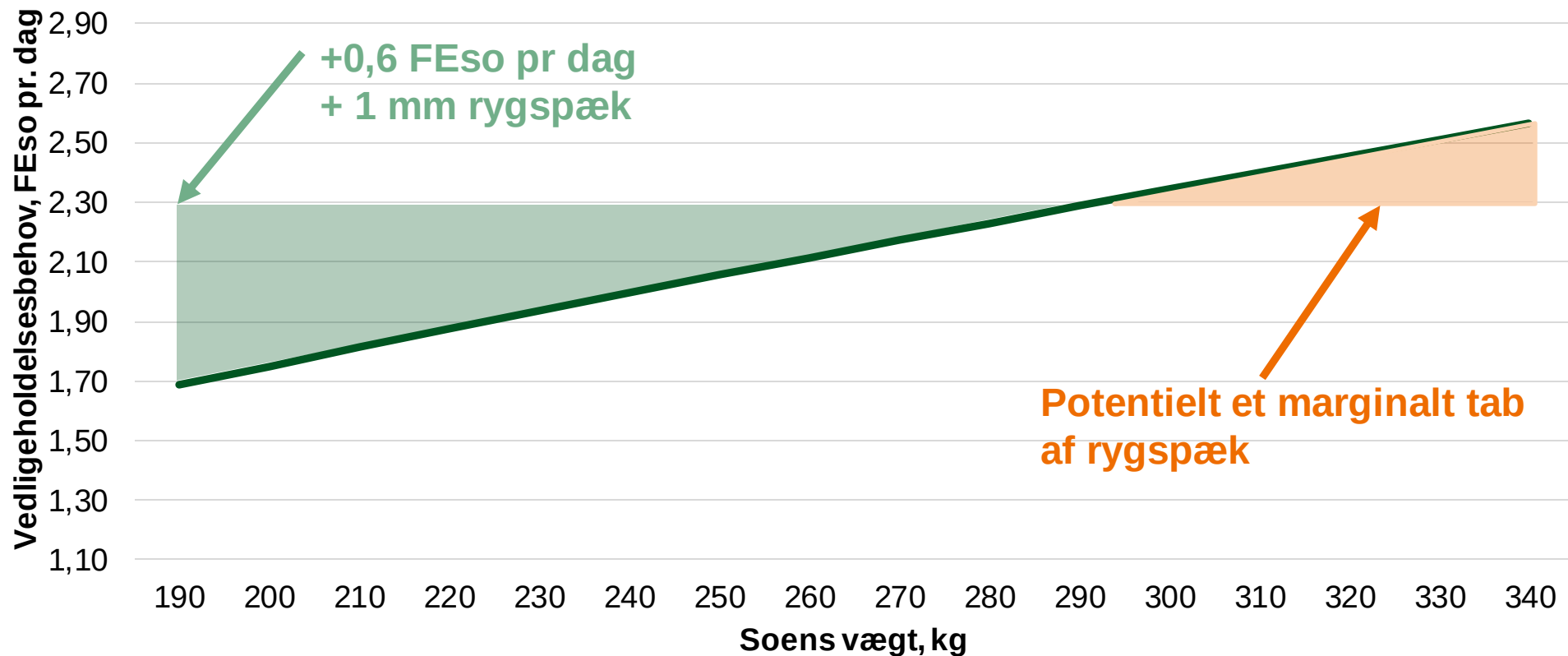
Stærkt afhængigt af soens vægt og dermed også alder

Bonus-info: Det koster ca. 20-25 FEso ud over vedligehold at reetablere 1 mm rygspæk (resultater fra Peter Theils forskergruppe, AU)

Hvad får soen ud af 2,3 FEso pr. dag (dag 30-84)

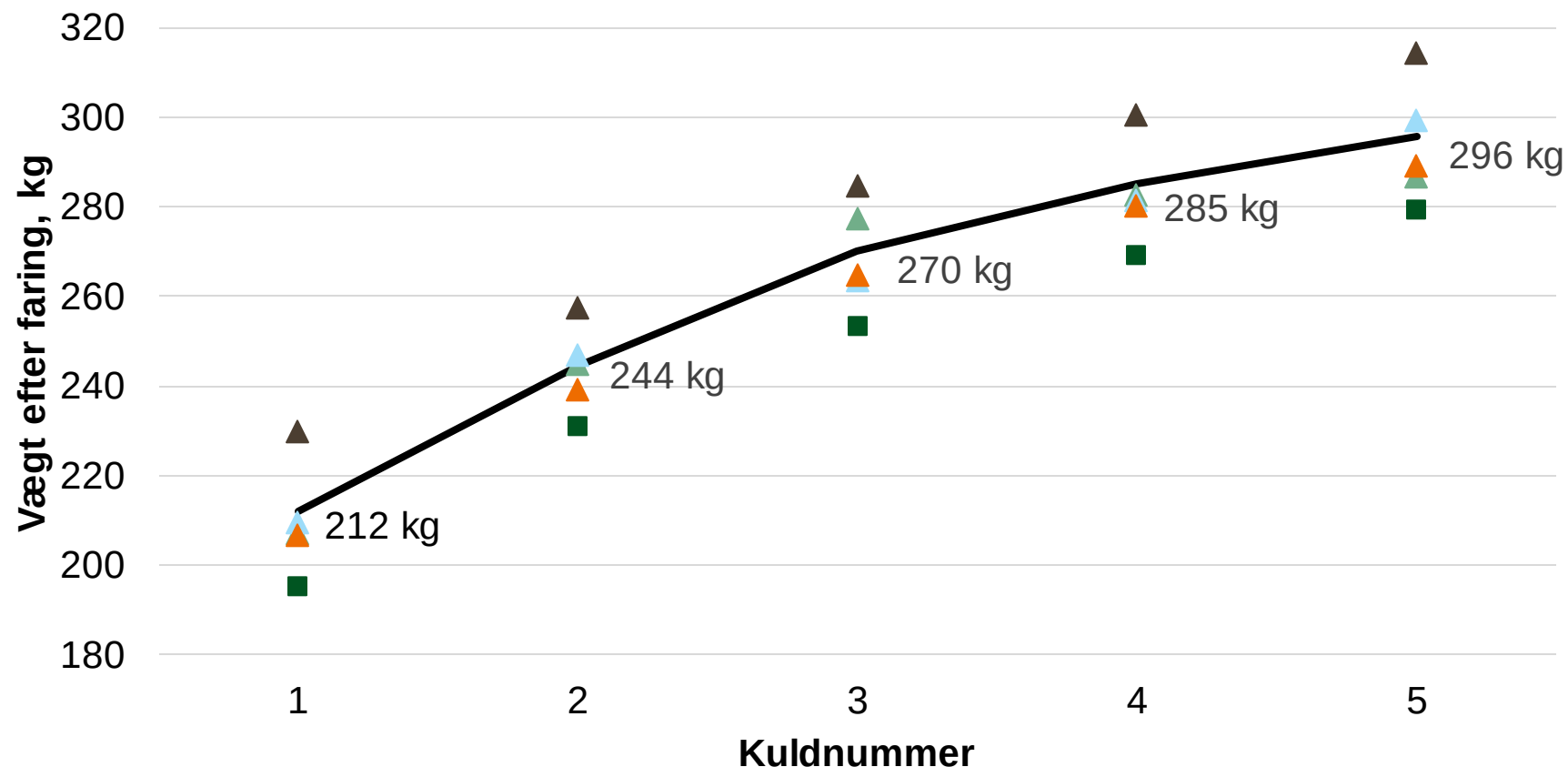
Stærkt afhængigt af soens vægt og dermed også alder

Bonus-info: Det koster ca. 20-25 FEso ud over vedligehold at reetablere 1 mm rygspæk (resultater fra Peter Theils forskergruppe, AU)

Vægtudvikling fra første til femte faring

Poltenes vægt ved løbning og gyltens vægt ved faring er afgørende

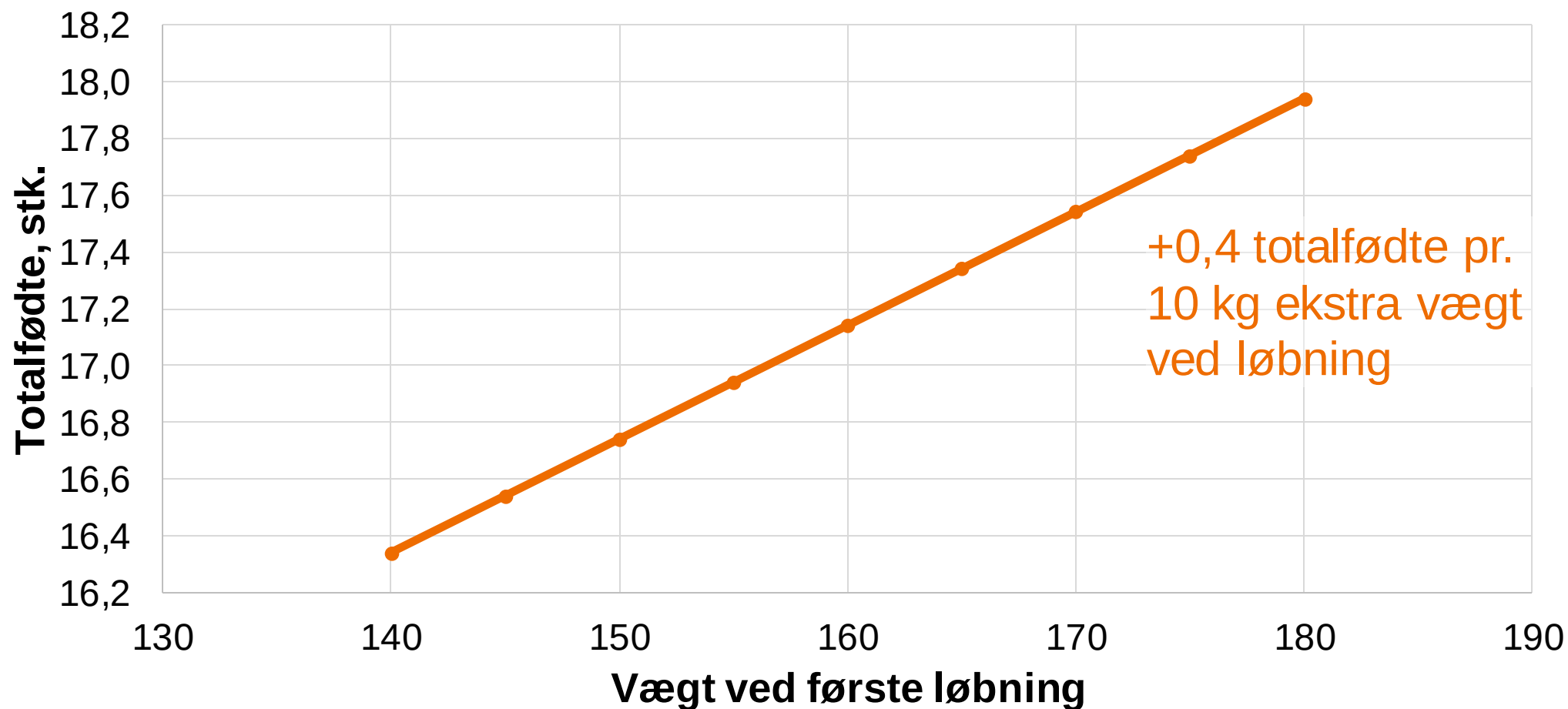

Største forskelle

- 1. kuld: 35 kg
- 2. kuld: 26 kg
- 3. kuld: 32 kg
- 4. kuld: 31 kg
- 5. kuld: 35 kg

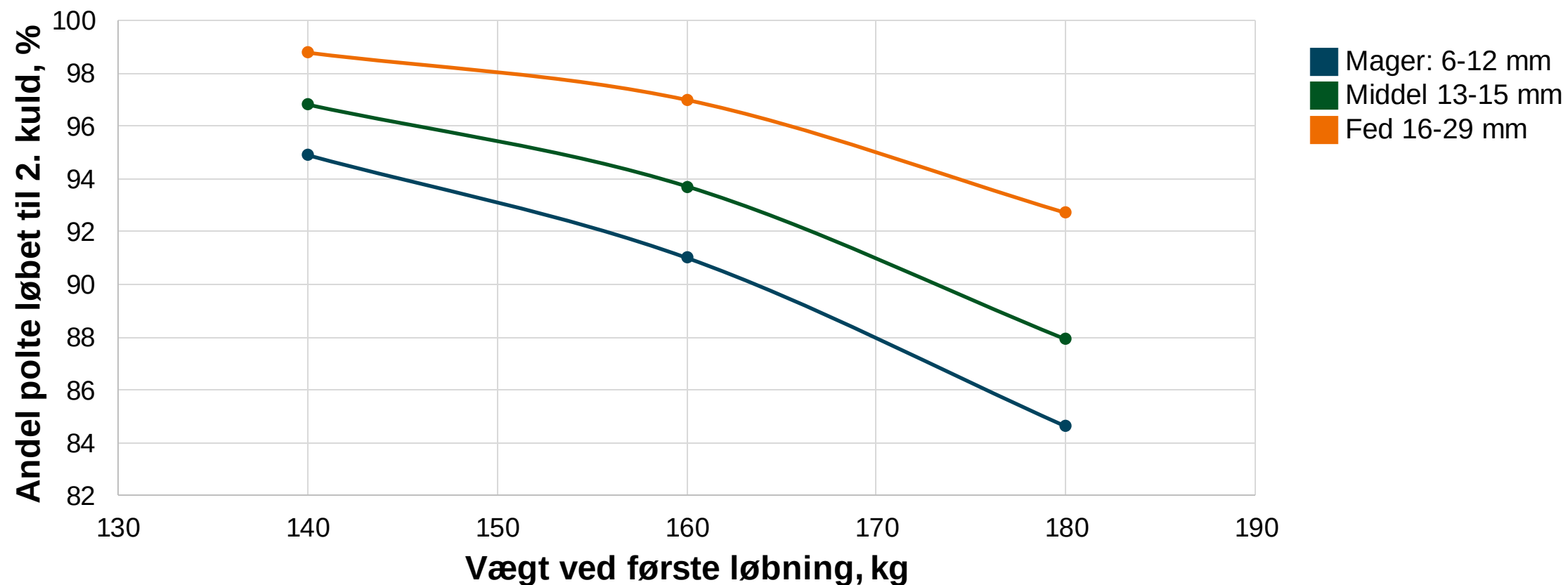
Poltene er fundamentet for vægtudviklingen i din besætning

Jagten på høj kuldstørrelse i første kuld må ikke tage overhånd

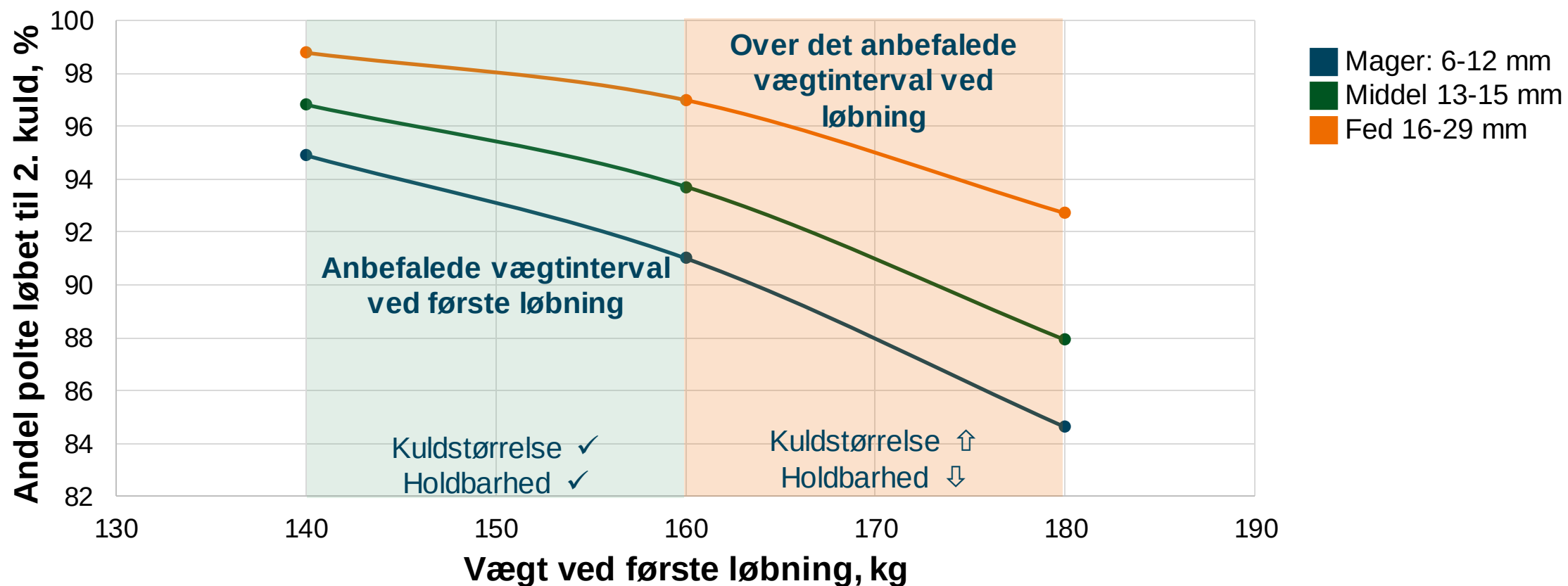
Et kig på sammenhæng mellem vægt ved løbning og "holdbarhed"

Poltenes vægt gør en stor forskel

Et kig på sammenhæng mellem vægt ved løbning og "holdbarhed"

Poltenes vægt gør en stor forskel

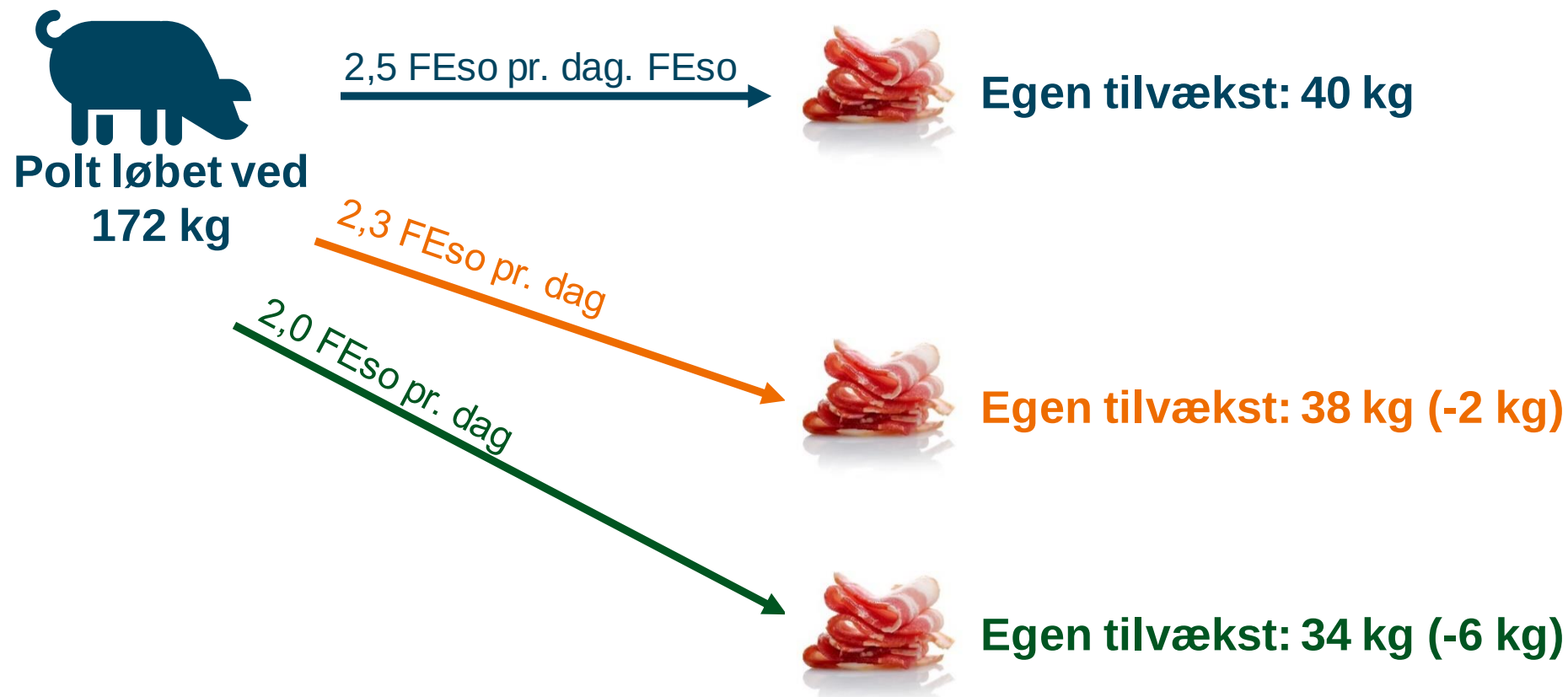

Vægtudvikling under første drægtighed

Hvad sker der når foderstyrken dag 30-84 ændres?

Ford. lysin 4,0 g pr. FEso

I midt drægtighed er anbefalingen er at variere foderstyrken fra 2,0-2,7 afhængig af størrelse og huld

Vægtudvikling under første drægtighed

Hvad sker der når foderstyrken dag 30-84 ændres?

Ford. lysin 4,0 g pr. FEso

Konklusion

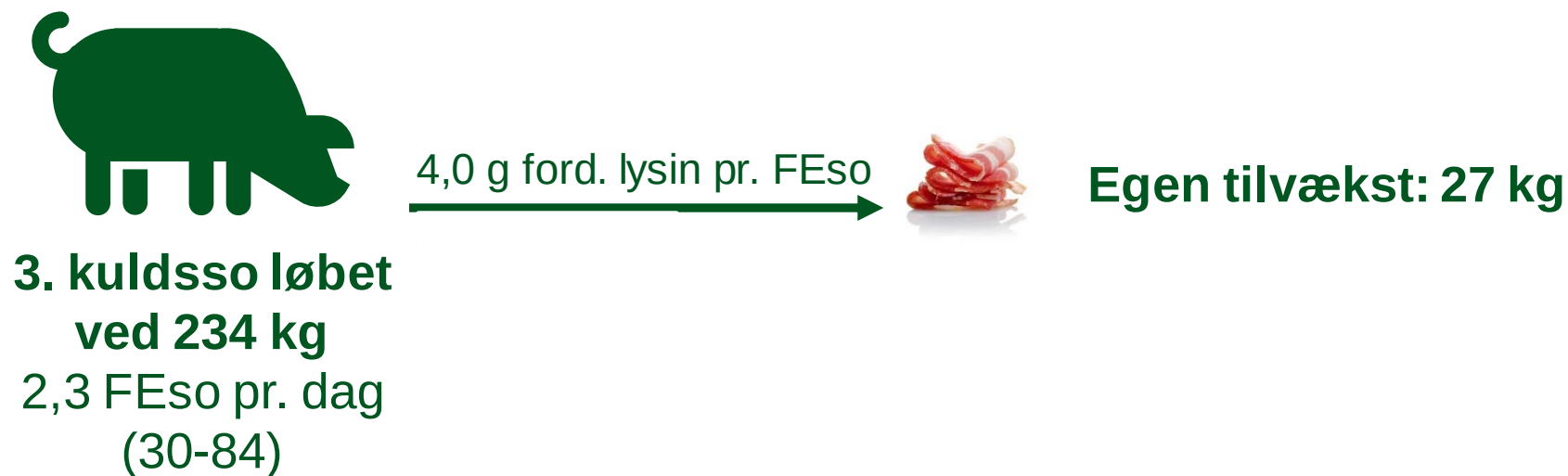
Fokuser på poltenes vægt og rygspæk ved løbning

2. brunst, 140-160 kg og 13-15 mm

Foderstyrken midt i drægtigheden kan hos gylte bruges til at begrænse egen tilvæksten

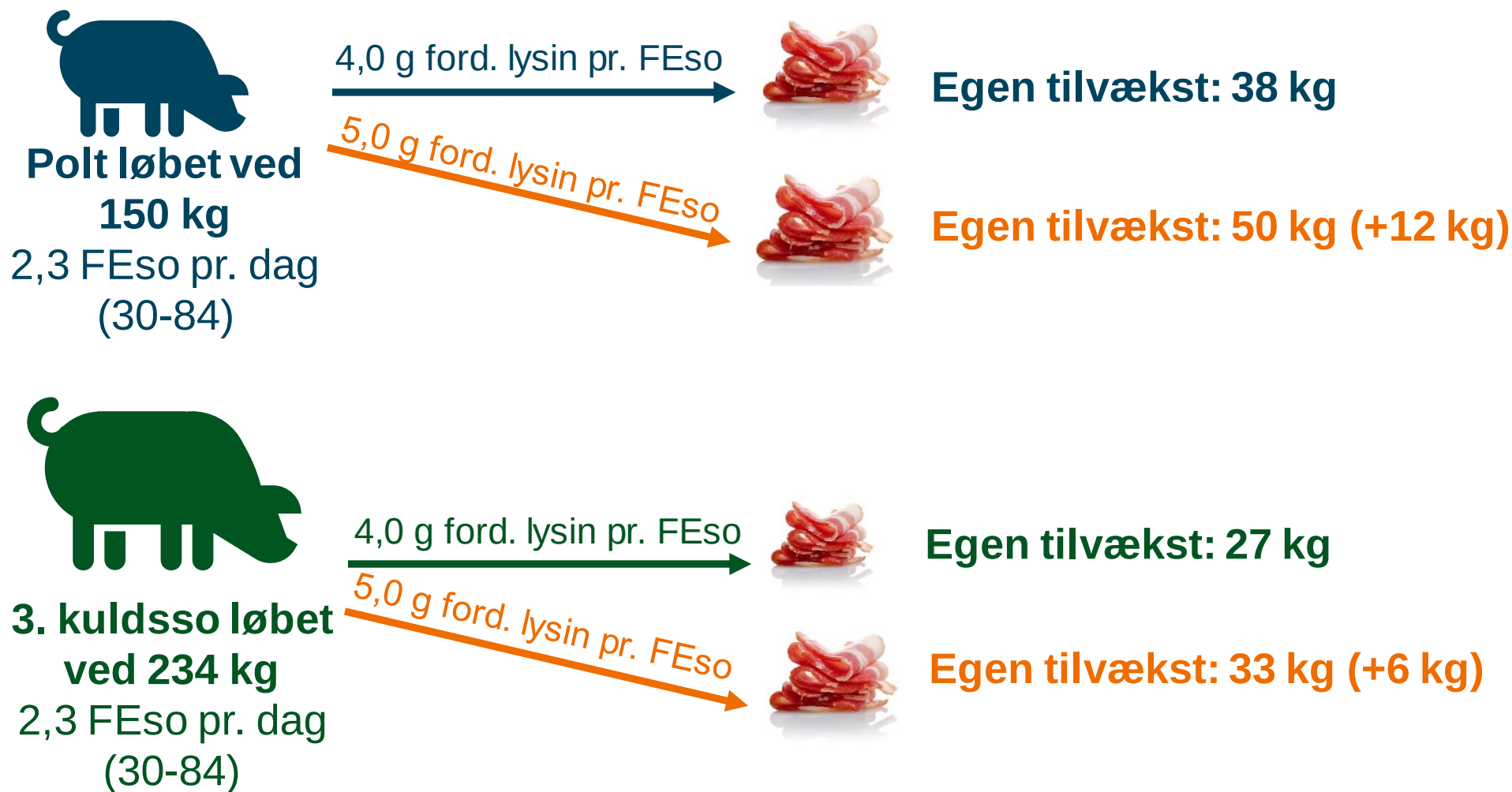
Fokus på vægtudvikling under drægtigheden

Konsekvens af foderets lysin- og proteinindhold

Fokus på vægtudvikling under drægtigheden

Konsekvens af foderets lysin- og proteinindhold

Fokus på vægtudvikling under drægtigheden

Konsekvens af foderets lysin- og proteinindhold

Konklusion

Følg normen på 4,0 g ford lysin og 90 g ford protein

Fodring med højt lysin- og proteinniveau giver tungere og mere muskuløse søer

Ekstra foder de sidste 4 uger før faring øger soens tilvækst
Over 3,5 FEso pr. dag øger ikke fødselsvægten

Bonusinfo

Bivirking ved høj foderstyrke sidst i
drægtigheden

**+1 FEso pr. dag de sidste 4-4,5 uge før faring
giver 7-8 kg højere egen tilvækst i hvert kuld**

Det er jer, der styrer søernes huld og vægtudvikling

- Staldsystemet og soen selv bidrager dog med variation

Fodermængde i de forskellige dele af drægtigheden

Foderets indhold af fordøjeligt lysin og protein

Det er jer, der styrer søernes huld og vægtudvikling

- Staldsystemet og soen selv bidrager dog med variation

Fodermængde i de forskellige dele af drægtigheden

Foderets indhold af fordøjeligt lysin og protein

Det skal I huske når I kommer hjem

Fokus på huldstyring og vægtudvikling for høj produktivitet og lavt foderforbrug

- 14-17 mm rygspæk ved faring for både søer og gylte
 - Hav stadig fokus på skuldersår
- Ny inddeling i huld ved fravænning
 - Mager: ≤ 11 mm, Normal: 12-14 mm, Fed: ≥ 15 mm
- Ensartede polte ved løbning
 - 2. brunst med alder på 220-240 dage
 - Rygspæk 13-15 mm
 - Vægt: 140-160 kg

Få styr på fodermanagement i drægtighedsstalden

- Korrekt sortering af søer og gylte
- Korrekt indplacering på kurver
- Rygspækscan søerne ved løbning, dag 30 og ved faring

Undgå højproteinblandinger til drægtige gylte og søer

- Spar 6-12 kg muskeltilvækst pr. drægtighed
- Søerne får lettere ved at reetablere huld

Det skal I huske når I kommer hjem

Fokus på huldstyring og vægtudvikling for høj produktivitet og lavt foderforbrug

Nye projekter på vej...

- 14-16 uger og gylte
- Høje produktivitet
- Ny indlæggelse
- Magt og midt drægtighed
- 15 m
- Ensartede søer
- 2. brunst med alder på 220-240 dage
- Rygspæk 13-15 mm
- Vægt: 140-160 kg
- AU: Protein- og aminosyrebehov i sen drægtighed
- SEGES Innovation: Protein- og aminosyrebehov i tidlig og midt drægtighed
- SEGES Innovation: Energibehov i midt drægtighed
- 30 og
- Tilstandinger til drægtige gylte og søer
- Spar 6-12 kg muskeltilvækst pr. drægtighed
- Søerne får lettere ved at reetablere huld

A person wearing a blue shirt is using a blue handheld device with a cable to interact with a pig in a metal cage. The device has a blue rectangular body and a black cable with a connector. The pig is lying down in the cage, and the person's arm is visible. The background is a blurred view of the cage structure.

Spørgsmål?

SEGES
INNOVATION